

U "GODINI ČITANJA" PREMIJERU ANDREJU
PLENKoviću i njegovim ministrima postavili
smo jednostavno pitanje

GORAN PENIĆ ISTOCK, CROPIX

Što čita Vladia

"Od singapurskog uspjeha, 'Smrti Zapada', Tita, Tuđmana i povijesti čovječanstva do Petersona, Attenborougha, Stiega

Ivan Malenica
ministar pravosuđa i uprave
"Iz Trećeg svijeta u Prvi - singapurska priča: 1965. - 2000.", memoari Leeja Kuana Yewa, bivšeg singapurskog premijera

"Knjiga donosi priču o stvaranju modernog Singapura, transformacije države i društva uz snažno liderstvo. Dojmila me se Kuan Yewa britkost i izravnost kojom govorio o ključnim trenucima svoje zemlje i preprekama s kojima se suočavao na domaćem i međunarodnom terenu. Preporučio bih je svima koje zanima Azija, povijest, politika i međunarodni odnosi te ekonomija. Odlična priča o liderstvu, uspjehu i stvaranju novih prilika."

Radovan Fuchs,
ministar znanosti i obrazovanja
"12 pravila za život", Jordan B.

Peterson
"Knjiga s dozom humora koja daje zanimljivi pogled neke stvari koje smatramo općeprihvaćenima."

"Tito Tuđman - jedan zavičaj, jedan put", Branko Tuden
"U knjizi se opisuju dogadaji iz suvremene hrvatske i jugoslavenske povijesti na način kako ih autor vidi koji je iz svoje perspektive skicirao portrete čak 200 osoba koje su na različit način obilježile proteklih 80-ak godina pa mi je jako zanimljivo vidjeti autorov kut gledanja na neke od dogadaja kojima sam i sam bio svjedok i opise osoba koje sam osobno poznavao ili imao priliku upoznati."

Zdravko Marić,
ministar financa
"Provale mog starog", Justin Halpern
"Budući da tijekom godine čitam stručna štiva, za ljetnih praznika primam se laganijih naslova. Vrlo lagano i jako duhovito ljetno štivo, vrlo neopterećujuće. Absolutna preporuka."

"Billions to bust - and back", Thor Björkgólfsson
"Jako me zanimala ova knjiga i potvrdila je moja očekivanja. Preporučam je absolutno."

Josip Aladrović,
ministar rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike
"Život na našem planetu: Moje svjedočanstvo i vizija budućnosti", David Attenborough

"Ovu dirljivu knjigu, jednog od najpoznatijih ljubitelja prirode na svijetu, pročitao sam u jednom dahu. Svima koji ne vjeruju u klimatske promjene i njene negativne efekte, onima koji žele naučiti kako sačuvati bioraznolikost, planet, ali i budućnost čovječanstva, ovo treba postati obvezna lektira. Ekolozi bi mogli ovu knjigu smatrati nerevolucionarnom, međutim, ona pruža izvrsnu sintezu već postojećeg znanja. Attenboroughove avanture su izvanredne, a opisane anegdote ujedno pružaju i zabavan uvid u njegov iznimni život. Kroz vrlo pitku formu autor osvještava čitatelja o klimatskim promjenama, promjenama planeta koje su sve izraženije kao i o negativnim posljedicama našeg (ne) činjenja. Kao roditelj često razmišljam kakav svijet ostavljamo generacijama iza nas, a ova knjiga svakako ima moć promijeniti misli i srca ljudi koju ju pročitaju."

otisao iz Zagreba i pronašao mir i novi asketski način života na jednom jadranskom otoku, bio mi je kratak odmak od užurbanih zbivanja tijekom turističke sezone. Odlična galerija autentičnih likova, doza humoru, ali i ozbiljnog promišljanja o životnim prioritetima, preporuka su ovoj knjizi koja je izvrsno štivo za ljetne mjesecе."

Gordan Grlić Radman,
ministar vanjskih i europskih poslova
"Prokokani mir u Bosni. Europski neuspjeh na Balkanu", Christian Schwarz-Schilling
"Bivši visoki predstavnik u BiH i istaknuti njemački političara iz redova CDU-a, Christian Schwarz-Schilling napisaо je knjigu koja je utobiografske naravi i

Nikolina Brnjac,
ministrica turizma i sporta
"Brdo", Ivica Prtenjača
"Roman o neimenovanom junaku koji je

Vlada je ovu godinu, na poticaj ministricе kulture i medija Nine Obuljen Koržinek, proglašila "Godinom

čitanja". Najnovija istraživanja govore kako je u prošloj godini manje od polovice Hrvata pročitalo barem jednu knjigu (49 posto), pa je vidljiv trend pada interesa za knjigu i čitanje jer je 2011. 56 posto Hrvata pročitalo barem jednu knjigu. Ipak, s obzirom na pandemiju, kad smo svi bili zatvoreni doma na neko vrijeme, prošle je godine porastao broj čitatelja za sedam postotnih poena.

- Očit je pad interesuza knjigu i čitanje, što nas je potaknulo na sustavno i strateško bavljenje pitanjima kulture pismenosti. Ohrabruju nas, međutim, podaci o porastu posudbi knjiga u knjižnicama, a pogotovo u 2020. kada je porastao broj virtualnih posjeta - pojašnjava ministrica Obuljen Koržinek. Vlada je, dodaje, 2017. usvojila i Nacionalnu strategiju poticanja čitanja, a Ministarstvo je pokrenulo i nove programe poput dodjele nagrada za najbolju knjižaru, odabrane su osobe iz javnog života koje podržavaju čitanje, snimljeni televizijski i radijski spotovi, programima koji potiču čitanje i razvijaju čitateljsku publiku dodijeljeno je 2 milijuna kuna, održat će se međunarodna konferencija o čitanju, a godišnje se za programe vezane uz knjigu izdvaja 54 milijuna kuna.

Nedjeljni Jutarnji odlučio je istražiti koliko doista članovi Vlade podržavaju Godinu čitanja koju su sami izglasali, odnosno što su oni pročitali tijekom ljetnog godišnjeg odmora, zašto baš te knjige, što su naučili iz njih i zašto bi ih preporučili nekome.

Citateljski opus ministara i premijera raznolik je. Osunčani ministri u hladovini na plaži čitali su svaštā: od popularne beletristike, političkih biografija, putopisa, svremenih klasika do bajki.

dokumentira njegov politički angažman u Njemačkoj i na prostoru bivše Jugoslavije. Puno sam saznao o tadašnjoj političkoj situaciji u Njemačkoj te o Schwarz-Schillingovom neslaganju s njemačkim političkim vodstvom i opozicijom, kao i o njegovim započinjima u diplomatskim krugovima tijekom Miloševićeve velikosrpske agresije na Hrvatsku i BiH. Schwarz-Schilling kao aktivno uključeni svjedok vremena opisuje greške koje je međunarodna zajednica činila tijekom 90-tih, poput nesprečavanja genocida u Srebrenici i etničkih čišćenja Hrvata i Bošnjaka u BiH. Kritičan je prema tadašnjoj znanstvenoj i političkoj eliti koja je u ključnim trenucima bila nepripremljena i krivo procjenjivala situaciju na terenu – slične stvari koje danas doživljavamo u vezi BiH, posebice u ignoriranju određenih krugova činjenicu o neravnopravnom položaju Hrvata u BiH, koji su spriječeni birati svoje političke predstavnike, kao i zastoj u euroatlantskom putu BiH. Knjiga ima svoj značaj i preporučujem je, u kontekstu imenovanja novog Visokog predstavnika u BiH Christiana Schmidta, kako bi se shvatili izazovi koje taj angažman donosi. U mnogim dijelovima o mogućem uređenju BiH se ne slažem sa Schwarz-Schillingom, ali je važno pročitati i stavove s kojima se ne slažete, kako bismo zajedno došli do kompromisa na dobrobit svih konstitutivnih naroda i građana u BiH. Posebno je bilo zanimljivo čitati o njegovom iskustvu i izazovima s kojima se susretao kao Visoki predstavnik u BiH. Njegovo svjedočenje pokazuje da je tada, kao i sada, za stabilnu, funkcionalnu i gospodarski prosperitetnu BiH ključno zajedničko djelovanje SAD-a i EU te njihova aktivna podrška sklapanju kompromisa

između tri konstitutivna naroda u BiH u provedbi nužnih reformi. To potvrđuje i stav Republike Hrvatske da zajedno s međunarodnom zajednicom i Visokim predstavnikom moramo djelovati prema provedbi izmjene izbornog zakona i omogućavanju da Hrvati u BiH mogu birati svoje predstavnike, kako se greške iz prošlosti ne bi ponavljali. Pozdravljam poruke knjige da je važno da EU pomogne BiH na njezinom putu prema članstvu EU, što bi zajedno s nužnim reformama, doprinijelo stabilnosti i funkcionalnosti te gospodarskom prosperitetu sva tri konstitutivna naroda i ostalih građana u BiH."

Nataša Tramišak, ministrica regionalnoga razvoja i fondova Evropske unije
"U Gospodina polažem sve svoje nadel - prilozi za životopis svećenika Josipa Vranekovića", Juraj Batelja
"Ova knjiga opisuje vrijeme zatočeništva blaženog Alojzija Stepinca i stoga ju preporučam i drugima".

Andrej Plenković, Premijer

OD TEHNOLOŠKIH DIVOVA, PREKO KAPITALIZMA BEZ DUŠE, DO "ZELENOG VALA"

"Zeleni val", Boris Greiner
"Stakeholder capitalism: A Global Economy that Works for Progress, People and Planet", Klaus Schwab
"The Four: The hidden DNA of Amazon, Apple, Facebook and Google", Scott Galloway

Predsjednik Vlade Andrej Plenković ovog je ljeta pročitao tri knjige, jednu hrvatskog autora i dvije na engleskom. Premijer nam nije objašnjavao zašto je čitao baš te knjige, što je iz njih naučio i kome bi ih preporučio, no iz njegova citateljskog ljetnog opusa vidljivo je da ga zanimaju kritička razmišljanja o današnjem digitaliziranim svijetu u kojem dominiraju tehnološki divovi i kapitalizam "bez duše". Tako je premijer u ljetnom predahu čitao novu knjigu Klausa Schwaba, osnivača i izvršnog predsjednika Svjetskog ekonomskog foruma, u kojoj autor razmatra postignuća i nedostatke globalnog ekonomskog sustava koji je doveo do neviđenih pomaka u bogatstvu, ali i do povijesnih ekonomskih nejednakosti i degradacije okoliša. Schwab predlaže novi model

kapitalizma, u kojem kompanije stvaraju dugoročne vrijednosti umjesto kratkoročne dobiti. Plenković je čitao i zbirku kratkih tekstova zagrebačkog grafičkog dizajnera, pisca i filmskog autora Borisa Greinera, za koje autor kaže da ih se tek uvjetno može nazvati pričama zato što preuzimaju različite perspektive i forme iskaza, a u cjelini simuliraju dokumentaciju o jednoj temi - zagrebačkim ulicama. Zbirku ljetnog štiva premijer je upotpunio knjigom Scotta Gallowaya iz 2017., u kojoj autor preispituje moći i utjecaj svjetskih tehnoloških divova. Knjiga je proglašena uspješnicom New York Timesa i USA Today. Autor analizira moći i strategije četiri globalnih divova, njihove nove ekonomske modele, velike ambicije i drastične posljedice njihova uspona s kojima se ljudi suočavaju u društvenom smislu. U više je navrata pozivao američku vladu na intervenciju protiv trusta Applea, Facebooka, Amazona i Googlea. Profesor je marketinga na Sveučilišnoj poslovnoj školi Sveučilišta New York, javni govornik i poduzetnik, osnivač devet tvrtki.

Tomislav Čorić, ministar gospodarstva i održivog razvoja
"Osmi povjerenik", Renato Baretic
"Trilogija Millennium", Stieg Larsson
"Ciganin, ali najljepši", Kristian Novak
"Pogled jednog čovjeka na svijet", Lee Kuan Yew
"Život i smrt uz svetu rijeku", Jasen Boko
"Tople preporuke za ovih pet knjiga."

maestralan način kroz filozofske zagonetke i neočekivane zaokrete. Igrajući se riječima, stvorio je nevjerljatan svemir koji omogućuje da izademo iz vlastite stvarnosti i osvijestimo nepredvidljivost ljudskog života. Zbirku Borgesovih djela sam naslijedila od svog oca i žao mi je što je nisam ranije počela čitati."

"Gonič zmajeva", Khaled Hosseini

"Gonič zmajeva" emotivna je i teška priča, a autorov instinct romanopisa kroz nevjerljatan scenarij, dijelom temeljen na vlastitom djetinjstvu, točno dočarava teške društvene prilike Afganistana koje, nažalost, možemo pretočiti u današnje etičko-političke diskurse. Briljantni likovi i uvjerenljivo priopovijedanje Goniča zmajeva čine moćnim suvremenim klasicom uz kojeg ćete teško izbjegi jaki emocionalni odgovor, ili što neki zovu - suze."

Tomo Medved,
ministar hrvatskih branitelja
"Smrt Zapada", Patrick J. Buchman

"Knjiga je za današnje vrijeme jako aktualna i čitajući ovu knjigu možemo se uživjeti u sva događanja kojima smo svjedoci i ovih dana. Sve što se događa u zadnjem desetljeću ubrzano dovodi do promjene u svjetskom poretku. Knjiga me obogatila novim spoznajama o potrebi još većeg rada i angažmana na očuvanju Hrvatske i potrebi čitanja znakova vremena. Svima koji žele pratiti tijek svjetskih zbivanja i ubrzanih svakodnevnih promjena u društvu koje poznajemo, toplo preporučujem ovu knjigu."

Oleg Butković,
ministar mora, prometa i infrastrukture
"Sapiens: kratka povijest čovječanstva", Yuval Noah Harari

"Ova knjiga je zanimljivo štivo jer autor knjige s biološkog i povjesnog aspekta pristupa povijesti razvoja ljudske vrste. Pritom opisuje kako su se naši preci počeli okupljati i osnivati gradove i kraljevstva, kako su počeli vjerovati u bogove, naciju i u ljudska prava, zašto smo postali robovi birokracije i konzumerizma. Ova knjiga zaista nudi puno zanimljivih činjenica i cijelo vrijeme nudi odgovore, ali ostavlja i puno pitanja za razmišljanje."

Nina Obuljen Koržinek,
ministica kulture i medija
"Mladenka Kostonoga", Želimir Periš

Perišev roman toliko je poseban i neobičan da ga je zapravo nemoguće opisati. Mislim da je knjiga koja ne može nikoga ostaviti ravnodušnim. Mene je zarobila, potpuno sam uronila u svijet u kojem se u jednom trenutku sve čini fikcijom, a u drugom gotovo dokumentarno preciznim opisom nekih stvarnih likova i situacija. Izričaj je istovremeno i anarhičan i suvremen, svaka glava ovog romana/epa ima svoju

"Budući da tijekom godine čitam stručna štiva, ljeti se primam laganijih naslova. 'Provale mog starog' vrlo su lagano i jako duhovito štivo, vrlo neopterećujuće. Apsolutna preporuka"

dinamiku, izmjenjuju se potpuno različiti stilovi, pristupi, putuje se kroz vrijeme. Sigurno jedan od neobičnijih hrvatskih romana koje sam zadnje vrijeme pročitala.

"Vošicki", Marko Gregur

"Vošicki" Marka Gregura podsjetio me na "Unterstadt" Ivane Šojat. Klasičan veliki roman koji po temi i pristupu pripada možda nekim povijesnim vremenima, a koji je ispričan bravurozno, suvremeno, relevantno na način da, bez obzira na to što se bavi povjesnom temom i prati ne samo život Vinka Vošickog nego i povijest grada Koprivnice, istovremeno svojim porukama lako dopire do osjećaja i razmišljanja nas Gregurovih suvremenika, čitatelja 21. stoljeća.

"Grand Hotel Europa", Ilja Leonard Pfeijffer

"Grand Hotel Europa" knjiga je od više od 600 stranica koju pročitate 'u dahu'. To je roman o našem 'Starom kontinentu' o mjestima, ljudima, događajima koje poznajemo, koje smo posjetili ili o kojima smo čitali, ali ispričan na tako brilljantan način da

knjigu jednostavno ne ispuštate iz ruku. Knjiga je istovremeno i zabavna i poučna, i priča o ljubavi i o politici, o mjestima i ljudima, o turizmu i migracijama, o sreći i nesreći.

"Vražiji okot", Margaret Atwood

I sama sam kroz studij književnosti i u svojim formativnim godinama puno čitala Shakespearu. Čitala o Shakespearu. Svidio mi se pristup u kojem autorica kroz jednu od čuvenih drama "Oluju" odnosno postavljanje Oluje u jednom zatvoru isprepleće ljudske sudbine – velikog redatelja koji je doživio osobne tragedije i koji biva nepravedno otpušten, korumpirane političare koji se u knjizi zapravo pokazuju puno lošijim ljudima od zatvorenika koji su spletom različitih okolnosti dospjeli u zatvor u kojem dobiju priliku postavljajući "Oluju" doživjeti osobne katarze i pripremiti se za život na slobodi.

Darko Horvat,

ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine "Inače sam fan trilera i jedan od dražih autora u tom segmentu mi je Robert Ludlum. Nažalost, zbog poslovnih obaveza u proteklom razdoblju baš i nemam vremena za sjesti u miru uz neku dobru knjigu, već u najvećem dijelu proučavam stručnu literaturu, posebice sada i to onu koja se odnosi na pitanje građevinarstva i potresnog inženjerstva, te postojeću zakonsku regulativu."

Vili Beroš,

ministar zdravstva

"Ljudski rod - povijest čovječnosti", Rutger Bregman

"Knjiga mi je uvjek bila dragi suputnik još od srednjoškolskih dana. Na prvom mjestu stručna literatura, jer moja profesija traži stalno usavršavanje i ažurno praćenje znanstvenih dostignuća. Istodobno, kad god mi vrijeme dozvoli, što nažalost u zadnjih godinu-dvije nije slučaj, za odmak od svakodnevice posluži mi neko dobro štivo. Od knjiga bih možda izdvojio knjigu mladog nizozemskog autora Rutgera Bregmana „Ljudski rod - povijest čovječnosti“. Vrlo zanimljiva knjiga jer kroz povjesno-filozofsko-psihološki pristup govori o čovjeku i ljudskom rodu, o njegovoj dobroj strani. Pričajući priče o povijesti ljudskog roda, kroz različite događaje, neke manje, a neke općepoznate, prikazuje ljudski rod kao rezervoar dobrote koju treba znati probuditi u čovjeku i ljudskoj zajednici. Intrigantne teze tjeraju na razmišljanje, ali je dobar osjećaj poslije čitanja ovakvog štiva. Poklapa se s mojim vjerovanjima da u čovjeku stanuje puno više dobre nego što je ponekad pokazujemo. I zato bih je preporučio za čitanje onima koji žele dopuniti svoja saznanja o ljudskom rodu kroz povijest."

Boris Milošević,
potpredsjednik Vlade za društvene djelatnosti i ljudska prava

"Sapiens, kratka povijest čovječanstva", Yuval Noah Harari

"Knjiga na pitak način objašnjava povijest razvoja ljudskog roda. Iznenadila me lakoća teksta, unatoč povijesnoj tematici. Iako autor servira svoje stavove i razmišljanja, čitanje tjeraj na razmišljanje što je čovjek danas i kako se odnosi prema drugim ljudima, prirodi i planeti zemlji. Ima li ljudskom razvoju kraja? Knjiga po meni svakog čitatelja suočava s postulatom, da s moći, a čovjek je postao moćno blće u odnosu na ostala živa bića, ide i odgovornost.

Odgovorom na pitanje je li današnji čovjek odgovoran treba poći od samog sebe.

"ŠI-ŠI Šibenka - Od Mimincu do Baldekinu", Ivo Mikuličin

"Druga je lokalnog, nostalgičnog karaktera - 'Moj ŠI-ŠI Šibenka od Mimincu do Baldekinu'. Lako štivo o Šibenskoj košarki od samih njenih početaka, prepuno podataka i anegdota o košarkaškom klubu Šibenka koji je svoj vrhunac imao početkom 80-ih kada je u klubu igrao Dražen Petrović. Dobra knjiga za svakog ljubitelja košarke s porukom da i mali klubovi mogu imati velik snove i rezultate."

Mario Banožić,

ministar obrane

"Samo istina - ratni dnevnik generala Hrvatske vojske", Rahim Ademi

"Uoči 26. obljetnice VRO Oluje general Rahim Ademi umirovljeni časnik Hrvatske vojske osobno mi je uručio svoju knjigu "Samo istina - ratni dnevnik generala Hrvatske vojske". Čitajući knjigu vidljiva je snaga, hrabrost, odlučnost, domoljublje, ljubav prema Republici Hrvatskoj i hrvatskom narodu. Jedan od najzanimljivijih poglavlja knjige je ono o oslobadanju grada Knina, ali i o drugim operacijama poput Rujanskog rat 1991., Zima-94, Skok-1, Skok-95 (Skok-2), Ljeto-95, protunapad na srpsku ofenzivu Vaganj-95. Maestral-2 i Južni potez. Knjigu bih preporučio svima jer se iz nje uči prava istina o Domovinskom ratu o kojima smo dužni pričati."

DAVOR BOŽINOVIC, MINISTAR UNUTARNJIH POSLOVA

"IZBOR NAJDRAŽE KNJIGE PREPUSTIO SAM UNUČICI KIARI: CRVENKAPICA"

"Crvenkapica", Braća Grimm

"Uvijek sam puno čitao, čitam i beletristiku, i stručne knjige, publicistiku, biografije.... Međutim ovih nekoliko ljetnih dana posvetio sam se specifičnoj literaturi. Moj unuci Kiari čitao sam naglas priče, bajke i slikovnice. Zato i izbor najdraže knjige prepustam Kiari, a to je ovo ljetno bila Crvenkapica. Suzdržat ću se od opisivanja ove bezvremenske bajke braće Grimm ili od razmišljanja o tome što me novoga naučila. Ovu priliku koristim da kao 'mladi' djed poručim svim djedovima i bakama, mamama i tatama da čitaju naglas svojoj djeci i unucima. Važno je od najranijih dana čitati djeci naglas, učiti ih slova, učiti ih da vole knjige i da u knjigama otkrivaju nove svjetove. Zahvalan sam mojoj Kiari na nezaboravnim trenucima!"

